

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2007-2008

14 februari 2008

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR LEEFMILIEU EN NATUUR, LANDBOUW, VISSERIJ EN
PLATTELANDSBELEID EN RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verdere oprichting van bodemsaneringsorganisaties ten behoeve van een globale aanpak van historisch verontreinigde sites	1
Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het beheer van boscomplexen door Natuurpunt	3
Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de gewestgrensoverschrijdende aanpak van milieuverontreiniging	9
Vraag om uitleg van de heer Jef Tavernier tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verwerking van substraatafval van de glasgroenteteelt	12
Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de minimumafstanden voor grote pluimveebedrijven in VLAREM (Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning)	14

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert

Vraag om uitleg van mevrouw Marleen Van den Eynde tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verdere oprichting van bodemsaneringsorganisaties ten behoeve van een globale aanpak van historisch verontreinigde sites

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, bij de wijziging van het Bodemsaneringsdecreet in mei 2006 was het duidelijk dat een sectorgerichte aanpak noodzakelijk maar ook aangewezen was om de bodemverontreiniging in Vlaanderen versneld te kunnen aanpakken. De oprichting van bodemsaneringsorganisaties heeft er in ieder geval toe geleid dat een aantal sectoren reeds gestart zijn met de sanering van verontreiniging veroorzaakt door leden van hun sector. Omdat de aard van de verontreiniging voor elk lid van de sector dezelfde is, kan elk lid van de sector in samenwerking met de overheid zijn verontreiniging veroorzaakt door bedrijfsactiviteiten, aanpakken. Dat is een heel goede zaak.

Bijgevolg werd op 16 juni 2006 de vzw VLABOTEX, het Vlaams Bodemsaneringsfonds voor de Textielverzorging, als eerste bodemsaneringsorganisatie erkend waardoor de bodemsanering van historisch vervuilde sites met droogkuisproducten versneld kan worden aangepakt. Ondertussen blijkt dat er reeds 350 aanvragen worden verwacht met een totale saneringskost van ruim 80 miljoen euro over 30 jaar. Ook de bodemsaneringsorganisatie BOFAS, het bodemsaneringsfonds voor de tankstations, lijkt een succesvolle organisatie te zijn, die massaal de bodemverontreiniging aanpakt die veroorzaakt is door hun leden, zijnde tankstationuitbaters.

De garagesector of sector van carrossiers zou in het verleden eveneens interesse getoond hebben voor de oprichting van een bodemsaneringsorganisatie om zijn historische bodemverontreiniging met steun van de Vlaamse overheid en een overkoepelende bodemsaneringsorganisatie aan te pakken. Er was ook sprake van de houtsector. Daarnaast is het nog wachten op een concreet initiatief aangaande de verontreiniging veroorzaakt door lekkende stookolietanks.

Gelet op het feit dat er nog vele andere sectoren zijn waar een globale aanpak mogelijk is, stel ik me de vraag waarom het zo lang duurt vooraleer ook andere bodemsaneringsorganisaties worden opgericht. Ik had graag met u, mevrouw de minister, de stand van zaken overlopen.

Hoe evalueert u de werking van de bestaande bodemsaneringsorganisaties? Hebt u een zicht op de omvang van de reeds gerealiseerde bodemsanering, uitgevoerd door de bodemsaneringsorganisaties? Welke subsidies werden inmiddels uitgekeerd aan de betrokken organisaties? Worden er momenteel onderhandelingen gevoerd om nieuwe bodemsaneringsorganisaties op te richten? Zo ja, welke? Welke initiatieven zult u nemen om de sectoren waar grote bodemverontreiniging werd veroorzaakt, te stimuleren en aan te zetten tot sanering?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Van den Eynde, op basis van de concrete gegevens met betrekking tot de aanmeldingen bij beide fondsen, blijkt dat de interesse voor aansluiting bij het fonds of bij de bodemsaneringsorganisatie bijzonder groot is. Dat zal u wellicht niet verwonderen. Wat BOFAS betreft, werden tijdens de vorige aanmeldingsperiode voor Vlaanderen 1741 aanvragen goedgekeurd. De huidige aanmeldingsperiode loopt op dit ogenblik nog, dus kan ik u nog geen correcte cijfers geven. Ook nu is er weerom een bijzonder grote stroom van vragen.

Wat VLABOTEX betreft, zijn er voor de bodemsanering voor de historische bodemverontreiniging 23 concrete aanvragen ingediend en 72 dossiers zijn in behandeling. Het aantal concrete aanvragen voor overname van de verplichting tot het opstellen van een individueel bodempreventie- en bodembeheersplan bedraagt momenteel 14. Hieruit kunnen we concluderen dat de beoogde doelgroepen bereikt worden en dat zowel het fonds als de bodemsaneringsorganisaties goed werken.

De vlotte samenwerking tussen BOFAS en de administratie heeft ervoor gezorgd dat eind 2007 in Vlaanderen 43 dossiers werden afgerond. Voor 135 dossiers zijn de effectieve bodemsaneringswerken opgestart, naast de dossiers die nog in de onderzoeksfase zijn. De realisatie van de bodemsaneringen van tankstations is op dit ogenblik op kruissnelheid. Wat VLABOTEX betreft, is de bodemsaneringsorganisatie nog maar net opgestart. De eerste fase, waar we nu in zitten, is de aanmeldingsfase. Tijdens deze fase wordt de doelgroep geïnformeerd en ingelicht over de procedure van aanmelding en het opmaken van de dossiers. Ik ben zelf aanwezig geweest op enkele van de infoavonden en heb kunnen vaststellen dat de interesse vanuit de beoogde doelgroepsector bijzonder groot is.

Voor BOFAS worden geen subsidies vanuit de overheid toegekend. De financiering van BOFAS wordt

voor de helft gedragen door de petroleummaatschappijen, voor de andere helft door de consument. Aan VLABOTEX is in 2007 een startsubsidie toegekend van 594.250 euro. Dit bedrag is toegekend om de opstart in 2007 en de werking als bodemsaneringsorganisatie mogelijk te maken. Het verschil tussen het bedrag van de startsubsidie en het bedrag dat VLABOTEX vzw in 2007 heeft ontvangen van haar leden voor de sanering van de als historisch te beschouwen bodemverontreiniging veroorzaakt door de droogkuisactiviteit, wordt in mindering gebracht van de subsidie die in 2008 aan VLABOTEX wordt toegekend.

Bij de opstart van VLABOTEX is duidelijk gebleken dat de inbreng van kennis door BOFAS zeer belangrijk was. We hebben gebruik gemaakt van de ervaringen van BOFAS. Eveneens moeten er meerdere nieuwe procedures worden doorlopen zoals de subsidieaanvraag en het opstellen van het bodempreventie- en bodembeheersplan. Alvorens nieuwe bodemsaneringsorganisaties op te richten, is het raadzaam eerst met VLABOTEX een volledige cyclus, tot de start van de saneringswerken, te doorlopen. Op deze manier kan nog meer ervaring opgedaan worden om vervolgens het proces te evalueren en de werking te optimaliseren.

Het belangrijkste criterium bij de opstart van een bodemsaneringsorganisatie is de draagkracht van de sector zelf. Een bodemsaneringsorganisatie moet mee opgericht worden door een organisatie die minimaal 60 percent vertegenwoordigt van de sector. Tot op vandaag zijn er geen officiële vragen binnengekomen van geïnteresseerde sectoren, ondanks de mogelijkheden die er zijn.

In elke sector komen zowel grote als kleine bodemverontreinigingen voor, dus het is zeer moeilijk om op basis daarvan willekeurig een sector te kiezen. Door de werking van het huidige Bodemsaneringsdecreet worden bedrijven met grote verontreinigingen nu al actief gestimuleerd tot sanering. De administratie volgt dat ook van nabij op.

Het is absoluut de bedoeling om, zodra de eerste cyclus van VLABOTEX is doorlopen, heel vlug te evalueren, bij te sturen en te kijken waar op relatief korte termijn nog extra mogelijkheden zijn. Het is onze overtuiging dat het succes van het initiatief dat nu loopt, motiverend kan zijn voor mogelijke andere sectoren.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Volgens de gegevens die u geeft, en wat ik ook al aantoonde in mijn vraagstelling, gaat het goed met die twee bodemsaneringsorganisaties, BOFAS en VLABOTEX.

Het decreet en de decreetswijziging kwamen niet tot stand voor een bepaalde organisatie. Het was de hoop

dat er nog andere bodemsaneringsorganisaties opgericht konden worden. Ik begrijp dat u eerst een aantal procedures wilt afwachten, om te zien hoe het nu loopt. We hebben veel geleerd met BOFAS. Dat is een succesvolle organisatie.

Mevrouw de minister, hebt u er zicht op wanneer de cyclus met VLABOTEX afgerond kan worden? Aan welke sector wordt gedacht om opnieuw een sectoriële bodemsaneringsorganisatie op te richten?

Ik heb er een aantal aangegeven, zoals de carrossiers en de houtsector. We hebben ook nog de sector van de lekkende stookolietanks, waar het ook nog steeds stil blijft en de sector niet echt bereid is om mee te stappen. Er is enkel de vraag vanuit de overheid.

Ik blijf een beetje op mijn honger zitten, zeker wat betreft de stookolietanks. Daar had ik graag nog wat meer uitleg over.

Minister Hilde Crevits: Wat de stookolietanks betreft, kan ik u zeggen dat ik de voorbije twee weken een overleg heb gehad met de federaal bevoegde minister en, gisteren, met de bevoegde minister van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Daar werd dezelfde problematiek aangekaart. We plannen daar dus echt wel vooruitgang.

In feite moet de sector zelf voor een deel vragende partij zijn. Vandaar dat het mijn overtuiging is dat het welslagen van wat nu is opgestart, motiverend kan werken voor de sector, maar er zijn wel een paar voorwaarden: de sector moet geïnteresseerd zijn, maar ook voldoende kapitaalkrachtig zijn om het aan te kunnen. Dat zijn twee belangrijke randvoorwaarden vooraleer de overheid mee stapt in een initiatief. We moeten even afwachten welke sectoren zelf vragende partij worden.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de minister, u zegt dat u een onderhoud hebt gehad met de federale en de Brusselse minister. Klopt het dat een van de knelpunten erin bestaat dat er een probleem is om het stookoliefonds ook toegankelijk te maken voor particulieren die overstappen van mazout naar gas?

Dat zou het probleem zijn. Is er licht in de duisternis of blijft dat aanslepen?

Minister Hilde Crevits: Er is nu afgesproken dat er op korte termijn een ambtelijk overleg zal plaatsvinden, waarbij we voor die knelpunten – want u haalt terecht het grootste knelpunt aan – pogen tot een oplossing te komen.

Het dossier heeft een tijd stilgelegen, ik heb dat hier ook al een paar keer gezegd. Maar het is de bedoeling

om daar nu uit te geraken, want het grootste te behalen resultaat bestaat erin dat we moeten proberen de problemen aan te pakken die er zijn op het terrein. Dus ook dat knelpunt moet nog opgelost worden.

De heer Rudi Daems: Ik vind het zeer merkwaardig dat die eis gesteld wordt. Het is het goede recht van een particulier om over te stappen naar gas.

Mevrouw de minister, uw standpunt is dat het recht om over te stappen moet bestaan?

Minister Hilde Crevits: Ik denk niet dat Vlaanderen wat dat betreft het probleem is. Het knelpunt ligt niet in Vlaanderen. Ik denk dat ik daar vrij duidelijk mee ben.

De heer Rudi Daems: Uw voorganger heeft destijds gezegd dat het probleem in Brussel ligt, want Brussel houdt halsstarrig vast aan die overstapmogelijkheid. Deelt u de mening van Brussel of deelt u die mening niet?

Minister Hilde Crevits: Tussen de drie gewesten moet een akkoord gesloten worden. Zonder het akkoord van de sector kunnen we in dat dossier niet vooruit. Voor mij mag het zo ruim mogelijk zijn, maar als de sector niet mee stapt in het systeem, is er gewoon geen fonds. Zo simpel is het.

We moeten tot een akkoord komen. Ik heb daarnet de voorwaarden geschetst om een saneringsorganisatie uit de grond te stampen. We hebben de sector mee nodig. Het is van belang dat we zo spoedig mogelijk tot een opstart van het systeem kunnen komen.

Er bestaat vandaag nog altijd een knelpunt. We gaan nu de komende weken of maanden proberen om een doorbraak te forceren in de ene of de andere richting, maar we hebben het akkoord van de sector nodig.

De heer Patrick Lachaert: Als stookolie goedkoper zou zijn dan gas, zou het direct opgelost zijn. Maar ik vrees dat dat niet het probleem is van de politiek.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Stefaan Sintobin tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over het beheer van boscomplexen door Natuurpunt

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mevrouw de minister, in het verleden hebben bepaalde collega's in deze commissie meermaals kritiek geuit op het beleid van uw voorgan-

ger inzake de aankoop en aanplanting van nieuwe bossen in Vlaanderen. Zij werden waarschijnlijk ook een beetje vooruit gestuwd door verenigingen als Natuurpunt. Vandaar mijn verwondering en verbazing – ik ben absoluut geen specialist in deze materie – bij het lezen van een krantenartikel waarin staat dat Natuurpunt, bijvoorbeeld in de Merodebossen in Averbode, tot 25 percent van het bosbestand laat weggappen.

Blijkbaar doet Natuurpunt dat niet alleen in Averbode, maar over het hele Vlaamse grondgebied. Voor Averbode is er niet alleen kritiek van de omwonenden, waarop het artikel is gebaseerd, maar ook van de jagers. De wildbeheerseenheid Zuiderkempem stelt dat dergelijke praktijken worden toegepast in heel Vlaanderen.

Het is blijkbaar de bedoeling van Natuurpunt – en dat vind ik helemaal te gek – om het bos in zijn oude glorie te herstellen aan de hand van een abdijkaart uit de jaren zestienhonderd.

Men zegt dat het voornamelijk gaat over de Corsicaanse den. Het is voor hen ook een soort bestrijding van een uitheemse soort, maar volgens bepaalde kringen gedijt deze Corsicaanse den al meer dan 30 jaar in het bos en zijn er niet de minste problemen mee.

Ik kan ook absoluut niet volgen dat Natuurpunt van mening is dat er opnieuw vennen, poeltjes en heide aangelegd moet worden, onder andere om diertjes als de nachtzwaluw en de kleine ijsvogelvinder terug te laten keren.

Ik veronderstel dat Natuurpunt in orde is met alle vergunningen, kapvergunningen en dergelijke.

Mevrouw de minister, wat is uw reactie hierop? Klopt het dat het ook elders in Vlaanderen gebeurt? Welke motivatie wordt hiervoor aangehaald door Natuurpunt?

Kan dit allemaal? Gaat u ermee akkoord? Het is eigenlijk een visie die Natuurpunt over heel Vlaanderen hanteert.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik wil me graag even aansluiten bij deze vraag. Naast de terechte vraag of het wel zinvol is om landschappen uit de vorige eeuwen te reconstrueren, hebben we in belangrijke mate te maken met een perceptieprobleem.

Waarschijnlijk zijn er wel natuurdoelstellingen die men wil bereiken met die bepaalde ingrepen, maar het merendeel van de mensen ziet dat zo niet. We weten allemaal dat zowel bos, natuur, domeinen, mooie valleien, maar ook weiden met koeien en zelfs akkerlanden door

veel mensen gezien worden als natuur in het algemeen. Als er ingrepen gebeuren, krijgen we inderdaad verschillende reacties.

In verband met dit concrete dossier heb ik zelf ook heel veel reacties gekregen. De mensen begrijpen gewoonweg niet waarom die ingrepen gebeuren, waarom de bomen gekapt moeten worden en het zoveel geld moet kosten om natuur in natuur te veranderen.

Wat met de bosindex en de boscompensatie? We hebben in de commissie al verschillende keren discussie gehad over de bosindex en de boscompensaties. U weet ook dat het lokaal zeer moeilijk is als men naar naakte gronden moet zoeken om te bebossen, terwijl anderzijds mooie bossen worden gekapt. Dat valt heel moeilijk uit te leggen. Mevrouw de minister, hoe zit het met de bosindex en de boscompensaties bij dergelijke kappingen?

Als u het cijfer niet bijhebt, kan ik begrijpen dat u het ook niet uit uw hoofd kent, maar hoeveel hectare bossen zijn op deze manier de voorbije jaren gerooid, zoals nu een kapping gebeurt in de Averbodebossen?

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik ben een beetje verrast door de eenzijdige toon van de vraag van de heer Sintobin.

Ik ben lid van Natuurpunt en heb de communicatie van nabij kunnen volgen, niet alleen vanuit Natuurpunt, maar ook vanuit de Vlaamse overheid. Wat betreft communicatie in het Merodegebied is de Vlaamse overheid goed bezig. Ik woon ook in die regio.

Ik wil toch de analyse van het Vlaams Belang in een meer correct daglicht plaatsen. Mevrouw de minister, ik hoop dat u mijn analyse volledig, maar minstens gedeeltelijk, zult delen. Ik denk dat het Vlaams Belang één punt heeft, met name dat in bepaalde gebieden Natuurpunt heel bewust kiest voor ontbossing, vanuit ecologische overwegingen, diversiteitsoverwegingen en ook vanuit landschapsoverwegingen. Maar het Vlaams Belang heeft absoluut geen punt als het zegt dat geen inspanningen worden gedaan voor bebossing op andere plaatsen. We kunnen een hele resem voorbeelden aanhalen van plaatsen waar Natuurpunt momenteel bezig is of voorbereidingen treft rond bebossingsprojecten, maar op plaatsen waar bebossing effectief verantwoord is. Een aantal plaatsen in de Netevallei zijn verantwoord om te bebossen. In Geraardsbergen is een groot project aan de gang voor herbebossing, op initiatief van Natuurpunt, samen met de Vereniging voor Bos in Vlaanderen. Mijnheer Sintobin, ik denk dat, wat dat betreft, uw analyse niet juist is.

Er is – niet wettelijk, maar vrijwillig – een engagement om in alle werken die Natuurpunt doet, te komen tot een

positieve bosbalans. Als, zoals in het Merodegebied, ontbossingen gebeuren, worden die elders in positieve zin, dus meer be- dan ontbossing, gecompenseerd.

De oude kaart is mij zeer goed bekend. Het is trouwens een zeer mooie kaart. Laat het duidelijk zijn dat dat niet de enige basis is waarop Natuurpunt zich baseert om over te gaan tot het gedeeltelijk, niet volledig, kappen van de Corsicaanse den. Er zijn vooral hydrogeologische overwegingen, dus stromingen van grondwatertafels en dergelijke, om een aantal poelen en vennen, die er altijd zijn geweest tot voor een paar honderd jaar, te herstellen.

Mevrouw Rombouts, ik denk dat in uw regio ook een aantal mooie voorbeelden, zoals Wortel, te noemen zijn van ontbossingen met het oog op ecologisch herstel van een aantal heidelandschappen.

Mijnheer de voorzitter, dit gebeurt niet zomaar in het wilde weg. De Corsicaanse den is geen boeman die absoluut moet verdwijnen. Het is op basis van een beheerplan dat destijds is goedgekeurd, ook door het Agentschap voor Natuur en Bos, dat deze kappingen gebeuren.

Mevrouw Rombouts, u hebt een punt als u zegt dat het een beetje een perceptieprobleem is. Als men langs het Merodegebied door Averbodebos rijdt, ziet men inderdaad dat heel wat bomen zijn verdwenen en er kale plekken ontstaan. Maar ik denk dat door de begeleiding en communicatie die de voorbije jaren in de verschillende gemeenten is gebeurd, de perceptie in positieve zin aan het keren is. Er zijn nog altijd een aantal mensen die niet overtuigd zijn, maar ik denk dat volgehouden communicatie veel kan doen.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, gedurende deze legislatuur heb ik al vragen gesteld over deze problematiek, nog aan de vorige minister. Mevrouw de minister, het is belangrijk dat er een voldoende maatschappelijk draagvlak is voor het bosbeheer dat u uitstippelt.

Als u een draagvlak wenst, draagt kaalslag daar zeker niet toe bij. Dat men waardevolle, weliswaar uitheemse bomen, per definitie moet kappen, zelfs als ze mooi en ecologisch waardevol zijn, draagt evenmin bij tot het draagvlak.

Trouwens, wat is inheems en wat is uitheems? Ik geef een voorbeeld. In mijn regio, het Waasland, groeiden gedurende decennia, wat men in de volksmond noemt, Canadapopulieren, een variëteit van populieren. Als men alleen stilstaat bij de benaming, denkt men onmiddellijk dat het een uitheemse boomsoort is. Collega's, deze

populieren waren gedurende ruim een halve eeuw, de eerste helft van de twintigste eeuw, de grondstof voor het ambacht van de klompenmakers. Dus eigenlijk iets heel streekeigen. Het leert ons dat er op het vlak van al dan niet streekeigen bomen verschillende scholen bestaan.

Mevrouw de minister, mijn uiteenzetting is alleen maar een pleidooi om een verstandig groenbeleid te voeren. Dat moet los staan van elke vorm van fundamentalisme, in welke richting ook. Dat is de beste waarborg om een maatschappelijk draagvlak te hebben.

De voorzitter: De heer Peumans heeft het woord.

De heer Jan Peumans: Mijnheer de voorzitter, ik ben al jarenlang lid van Natuurpunt. Ik heb een aantal projecten meegemaakt, onder andere op het grondgebied van de gemeente Voeren. In het grensoverschrijdende natuurgebied Altenbroek heeft men complete bossen weggekap, omdat dat binnen een bepaalde filosofie past.

Mijnheer Sintobin, als u lid wordt van Natuurpunt kunt u perfect op de hoogte blijven waarom Natuurpunt bepaalde maatregelen neemt. Ik denk dat we tot nader order het vertrouwen mogen behouden in Natuurpunt. Die mensen doen dat niet zomaar. Trouwens, volgens een aantal decretale bepalingen kan dat ook niet.

De heer Patrick Lachaert: Ik ben sinds 1971 lid van Natuurpunt, toen nog de Wielewaal.

Ik wil opmerken dat de kaalslag eigenlijk communicatie is, want bij de mensen komt dat raar over. De burger die iets dergelijks doet, wordt scheef bekeken. Maar als in bos- en natuurgebieden iets gebeurt, zegt men al gauw dat de overheid wat meer mag. Dat is een gebrek aan communicatie, want de mensen weten niet waarom dat gebeurt.

Mijn geboorte is het Vlaamse Gewest, met heel wat bossen, samen met Natuurpunt. Men plant wel bossen, maar het wordt niet onderhouden. Er staat dus onkruid, of kruid, hoger dan de bomen. Ik vind het jammer dat men de investering doet voor het planten, maar niet zorgt voor onderhoud.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, ik bespeur een grote interesse voor het project Averbode Bos en Heide. Ik zal wat informatie, die ook deur aan deur wordt verspreid, laten ronddelen. Dat kan bijdragen in een goed inzicht in wat daar te gebeuren staat.

Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om wat duidelijkheid te scheppen over de aanpak van het dossier en het kader waarbinnen we moeten werken, ook als Vlaamse overheid.

Mijnheer Sintobin, het zal u geruststellen dat het Averbodebos een natuurreservaat is waarvoor er een beheerplan is opgemaakt. Een beheerplan komt niet zomaar uit de lucht vallen, het is gebaseerd op regelgeving. Men moet binnen het wettelijke kader blijven en zich baseren op het statuut van het gebied. Aldaar is een speciale beschermingszone in het kader van de Habitatrichtlijn. Averbode Bos en Heide maken met name deel uit van het Habitatrichtlijngebied van de Demervallei. De Habitatrichtlijn gaat op haar beurt terug op internationale natuurbeschermingsverdragen. Een goede duiding en standpuntbepaling omtrent deze zaak moet dus van deze gegevens vertrekken. In dat kader bevinden we ons.

Het uitgangspunt is vrij eenvoudig. Mede op basis van internationale verdragen zoals deze van Bern en Bonn, werden er door de Europese Commissie lijsten van soorten en habitattypes, dat zijn leefgebieden van welbepaalde soorten, vastgesteld omdat men van oordeel was dat het van groot belang was voor heel Europa dat ze in de toekomst zouden kunnen voortbestaan. Deze lijsten werden opgenomen in de Habitatrichtlijn en de Vogelrichtlijn. Op grond daarvan zijn alle lidstaten ertoe verplicht om voor de habitats en soorten die op hun grondgebied voorkomen, de zogenaamde speciale beschermingszones, af te bakenen. Dit moet gebeuren op basis van wetenschappelijke criteria.

De Vogel- en Habitatrichtlijn leggen ook aan de lidstaten op om de voormelde Europees belangrijke soorten in een goede staat van instandhouding te houden of te brengen. De speciale beschermingszones vormen daartoe samen een Europees ecologisch netwerk van beschermde natuurgebieden, namelijk het fameuze Natura 2000. De filosofie van dit ecologische netwerk is enerzijds dat hiermee elke lidstaat zijn verantwoordelijkheid moet nemen om de grote diversiteit aan Europees belangrijke soorten en habitats binnen de EU in stand te houden, en anderzijds dat er, verspreid over de EU, een aaneengeschaakt netwerk van beschermde gebieden ontstaat.

Als gewest binnen de lidstaat België hebben we aldus een reeks speciale beschermingszones vastgesteld en aangemeld bij de Europese Commissie. Per zone hebben we daarbij de soorten en habitats moeten aanmelden die er op het moment van inwerkingtreding van de respectieve richtlijnen aanwezig waren. Als Vlaams Gewest zijn we er ook toe gehouden om in deze gebieden de nodige maatregelen te nemen voor bescherming van de soorten en habitats waarvoor het gebied is aangemeld. Dat moet zo veel mogelijk gebeuren in harmonie met het traditionele landgebruik. We bevinden ons in dat kader.

Dat betekent voor de speciale beschermingszones in de Kempen dat er aandacht moet worden besteed aan de

bescherming en waar mogelijk de uitbreiding van heide als habitatype. Dit habitatype staat immers in geheel Europa sterk onder druk, aangezien het heideareaal in de laatste decennia fors is ingekrompen. Heel wat aan de heide gebonden soorten zijn dan ook zeldzaam geworden of met uitsterven bedreigd, bijvoorbeeld de nachtzwaluw, de heikikker, de witsnuitlibel en de boomleeuw-erik. Europa legt daarom, op grond van de Habitatrichtlijn, aan Vlaanderen op om de nodige instandhoudingsmaatregelen te nemen zodat de soorten en habitats gebonden aan heide, duurzaam in stand kunnen worden gehouden. Dit betekent dat de bestaande oppervlakte heide opnieuw uitgebreid moeten worden, om ze ecologisch robuuster te maken.

Hierdoor kan het zijn dat er, zoals in Averbode Bos en Heide, op bepaalde plaatsen initiatieven worden genomen om natuurarme dennenbossen om te vormen tot heide, die er vroeger was. Tot daar de globale context, waarbinnen het beheerplan tot stand is gekomen. De ontbossingen zijn allemaal opgenomen in het beheerplan.

Artikel 34, paragraaf 1, tweede lid, van het decreet op het Natuurbehoud en het Natuurlijk Milieu, legt op dat beheerplannen van reservaten uitvoering moeten geven aan de instandhoudingsmaatregelen die nodig zijn voor de goede staat van instandhouding van de soorten en habitats. In het besluit van 27 juni 2003 van de Vlaamse Regering tot vaststelling van de voorwaarden voor de erkenning van natuurreservaten en van terreinbeherende natuurverenigingen, wordt dit nog eens bevestigd. Er is dus bijzonder weinig bewegingsruimte, noch Europees-rechtelijk, noch internrechtelijk.

Concreet werd het beheer van het reservaat goedgekeurd bij ministerieel besluit op 27 juni 2007, en niet op 29 juni zoals het fout is vermeld op een van de documenten die daarnet werden uitgedeeld. Evenzo werd er op diezelfde dag een natuurinrichtingsproject ingesteld betreffende het gebied. Dat project wordt gevolgd door een comité. Dat projectcomité werd ingesteld op 29 oktober 2007. Er zetelen vertegenwoordigers in van alle betrokken administraties maar ook van de provincies, de gemeenten en Natuurpunt.

Ter voorbereiding van dit beheerplan en dit natuurinrichtingsproject werd door Natuurpunt vzw bovendien bij de Europese Commissie een voorstel van LIFE-project ingediend, met als naam 'Habitatherstel in Averbode Bos en Heide'. Partners in dit voorstel zijn het Agentschap voor Natuur en Bos en de Vlaamse Landmaatschappij. Het voorstel werd door Europa goedgekeurd in september 2006. De consequenties hiervan zijn de garantie van een Europese medefinanciering en de verplichting om de voorgestelde maatregelen uit te voeren in een periode van vijf jaar, lopende van 1 augustus 2006 tot 31 juli 2011. Het beheer van Averbode Bos en Heide past ten slotte eveneens in het grote Merode-

project, dat door de betrokken provincies, gemeenten en organisaties aangestuurd wordt met het oog op een betere kwaliteit en ontsluiting van de streek.

Wat zijn nu de concrete plannen voor het gebied? Voor het noorden van Averbode Bos en Heide wordt gestreefd naar het herstel van een Kempens landschap met heiden, enkele grote vennencomplexen, heischrale en duingraslanden, alsook droge tot venige bossen. Hierbij zouden de open terreinen door middel van ijle bosjes, bosranden, hakhoutpercelen en brede boswegen met elkaar verbonden worden. In het zuiden van Averbode Bos en Heide wordt er een overgang nagestreefd, een soort Hagelands getuigenheuvellandschap met duin- en heischrale graslanden maar ook met oude beuken- en eikenbossen. In het zuidelijke deel zullen er dan ook veel minder open habitats nagestreefd worden, maar zal er in het bos een nog grotere variatie met talrijke open plekken, boszomen en -randen ontwikkeld worden.

Dat alles moet ertoe leiden dat in het gebied een grotere recreatieve en belevingswaarde ontstaat. Het gehele gebied zal dus in hoofdzaak blijven bestaan uit bos, waarbij er gestreefd wordt naar een grotere boomsoortenrijkdom en grotere ongelijkjarigheid. Wel is het zo dat het overgrote deel van de oppervlakte ijler zal worden door een pleksgewijze en gefaseerde omvorming van naaldhout naar loofboom- bos. De omvormingen en voorzien- ings ontbossingen binnen dit project zullen door Natuurpunt gecompenseerd worden op Vlaams niveau, zo werd er afgesproken, en zullen overigens jaarlijks gerap- porteerd worden. Het is dus niet alleen een afspraak, maar er is ook een rapportageverplichting aan gekoppeld.

Ter informatie van de commissieleden geef ik de tabel- letjes met de geplande omvormingen en compensaties mee.

Als we de balans opmaken, merken we dat de oppervlakte van de diverse Europese waardevolle habitats na de werkzaamheden voor natuurinrichting en na het LIFE-project in oppervlakte zullen toenemen, inclusief de waardevolle bosvegetaties.

Wat is mijn conclusie op uw eerste vraag? Deze ontbossingen passen in een beheerplan en zullen leiden, niet tot minder maar tot meer natuur. Wat betreft de inhoud van dit beheerplan is er internrechtelijk noch Europeesrechtelijk veel bewegingsruimte. De realisatie van dit beheerplan is verankerd in enerzijds een Europees milieuproject en anderzijds een samenwerkings- programma voor natuur- en recreatiegerichte streek- ontwikkeling, waarin de gemeenten en de provincies een stevige poot hebben en het geheel dus zullen bege- leiden. Dat is voor het draagvlak en de draagvlakver- sterking van bijzonder groot belang.

Het klopt dat onder meer Natuurpunt, naast andere terreinbeherende verenigingen, her en der in Vlaande-

ren tot ontbossingen overgaat, net zoals het klopt dat deze verenigingen elders in Vlaanderen dan weer zorgen voor meer en waardevollere bossen. Ten gronde is het inderdaad zo dat de reservaatbeherende verenigingen heel wat bossen in hun reservaten tellen. Wat de relatie tussen die bossen en de inrichting van reservaten aangaat, zijn er eigenlijk drie typische situaties.

Vooreerst hebben sommige bossen, bij verwerving, een zeer lage natuurwaarde. Het gaat hierbij om vrij recente bosaanplanten op grasland, open moeras of heide, gelegen in de buurt van moerassen of heiden. Binnen een zorgvuldig afwegingskader kan er dan voor geopteerd worden om dit bos opnieuw om te vormen naar andere, meer zeldzame natuurtypes. Er wordt daarbij een zorgvuldige procedure gevolgd die beoordeeld wordt door externe wetenschappers en door mijn administratie. Pas na de goedkeuring van het beheerplan kan een eventuele bosomvorming naar heide of andere natuurtypes starten.

Vervolgens hebben vele bossen weliswaar natuurwaarden van betekenis, maar als men ze geleidelijk gaat omvormen, kunnen ze ontwikkeld worden tot meer natuurrijke bossen. Bij het in beheer nemen van een bos, wordt er steeds grondig afgewogen wat het nagestreefde natuurdoel is voor deze zone.

Tot slot zijn er bossen die van bij de verwerving door de terreinbeherende vereniging al een hoge natuurwaarde blijken te hebben. Deze blijven uiteraard volledig behouden of worden uitgebreid. Voorbeelden hiervan zijn de mooie voorjaarsbossen in de Vlaamse Ardennen of de beekbegeleidende broekbossen in de Vallei van de Zwarte Beek. Van deze bossen wordt gedacht om ze zelfs te gaan uitbreiden.

Het beheer van de erkende natuurreservaten is geregeld door artikel 32 en volgende van het decreet Natuurbehoud en zijn uitvoeringsbesluiten. Deze regelgeving betekent enerzijds een aanzienlijke steun voor deze verenigingen, maar anderzijds ook een reeks strenge randvoorwaarden. De toetredingsvoorwaarden om in het systeem te stappen, zijn strikt; de voorwaarden waaraan het beheerplan onderworpen is, zijn veeleisend, en evenzo is de procedure om een beheerplan goedgekeurd te krijgen, streng. Het is dus zeker niet zo dat er lichtzinnig besloten wordt tot ontbossingen, die inderdaad her en der in Vlaanderen plaatsgrijpen.

Binnen het kader van de erkende reservaten is overigens ook de omgekeerde situatie mogelijk. In verschillende natuurgebieden van de terreinbeherende verenigingen mogen met name grote delen, die nu geen bos zijn, weer spontaan bos worden. Dit heet ecologische bosuitbreiding.

Er werden vragen gesteld over de compensaties in het algemeen. Mijn voorganger heeft indertijd afgesproken met Natuurpunt vzw dat er gezorgd zal worden voor een

vrijwillige ecologische bosuitbreiding in een aantal gebieden in Vlaanderen. Natuurpunt start op grond hiervan in elke provincie met nieuwe projecten rond ecologische bosuitbreiding. Dit gebeurt momenteel bijvoorbeeld al in de regio Geraardsbergen en ook in de Netevallei in de provincie Antwerpen. Het is mijn bedoeling om deze lijn voort te zetten en erover te waken dat Natuurpunt in heel Vlaanderen voor meer bosuitbreiding zorgt dan dat het bos doet verdwijnen. De betrokken vereniging moet dus zorgen voor een positieve bosbalans.

Ik heb concrete cijfers opgevraagd over Averbode. De ontbossing bedraagt er over een periode van drie jaar tijd, 120 hectare. Dit jaar wordt er 50 hectare bebost rond Geraardsbergen en een tiental hectare in Limburg. De ontbossing van het eerste jaar wordt dus gecompenseerd.

Mevrouw Rombouts, het is nuttig u de concrete cijfers te bezorgen. Ik heb ze nu niet bij me omdat de vraag nu pas is gesteld.

Wat betreft de perceptie, denk ik dat dit punt terecht wordt aangehaald. De procedure van de opmaak van de beheerplannen is weloverwogen. Beheerplannen moeten een hele adviesprocedure doorlopen. Specifiek voor het Averbodebos is dat er na de goedkeuring van het beheerplan, onmiddellijk een projectbegeleidingscomité is opgericht dat juist tot doel heeft om die communicatie zeer strikt op te volgen en goed te laten doorstromen. Het lijkt het goede instrument te zijn om in de toekomst het draagvlak te versterken.

Vanuit mijn ervaring als schepen, ben ik wat betreft de ontbossingen met een gelijkaardige situatie in mijn gemeente geconfronteerd. Als je voldoende communiceert over de ontbossingen en eens de mensen de resultaten van de omvormingen beginnen te zien op het terrein, wordt het draagvlak snel groter. *(Opmerkingen van mevrouw Marleen Van den Eynde)*

Heide schiet bijzonder snel, mevrouw Van den Eynde. Die discussie kunnen we nog lang voeren. Uit de concrete beperkte ervaringen op het terrein zie je dat goed gecommuniceerde zaken op een draagvlak kunnen rekenen. Ik heb uit de vraag en de diverse commentaren van de leden, begrepen dat er ten aanzien van het draagvlak nog werk aan de winkel is. Ik zal de bezorgdheden die zijn geuit, zeker overmaken aan het projectbegeleidingscomité zodat, als het nodig is, daar accuraat op kan worden ingespeeld.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mevrouw de minister, ik dank u voor het uitgebreide antwoord. Ik begrijp dat u als minister verwijst naar beheerplannen, Europese richtlijnen en dergelijke. Ik begrijp ook de uiteenzet-

tingen van bepaalde collega's omdat ze van een bepaalde visie uitgaan.

Ik volg vooral de uiteenzettingen van mevrouw Rombouts en de heer De Meyer. Het gaat niet over die zwaluw, die ijsvogelvinder of wat heide. Mevrouw Rombouts heeft terecht gezegd dat de mensen niet begrijpen waarom natuur voor natuur moet worden omgewisseld en er is al zeker geen maatschappelijk draagvlak voor dergelijke ingrepen. Veel heeft inderdaad te maken met communicatie. Mevrouw de minister, u verwijst naar een of ander overlegplatform en het opmaken van beheerplannen, waar het Vlaamse Gewest, de provincie en de gemeente bij zijn betrokken, maar de eerste betrokkenen, namelijk de omwonenden, zijn er niet bij betrokken. Als ik de reacties in dit dossier lees in de kranten, schort er fundamenteel iets aan de communicatie, los van het feit dat wij niet akkoord gaan met de uitgangspunten van dergelijke ingrepen, maar dat is een totaal ander debat. Was de communicatie goed geweest, dan was deze vraag nooit aan bod gekomen.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mevrouw de minister, ik dank u voor het uitvoerige antwoord. Ik heb begrepen dat men probeert ten volle een goede communicatie te doen over de Merodebossen, specifiek wat betreft de kappingen.

Ik blijf wel een beetje op mijn honger zitten over het punt van de bosindex. We horen hier wel het verhaal dat de terreinbeherende vereniging kapt en elders een locatie zoekt om opnieuw te bebossen, maar ik denk dat het schoentje knelt bij het draagvlak.

We hebben in het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen in 10.000 hectare bos extra voorzien. Als we nog een aantal hectaren gaan kappen, wil dat zeggen dat men niet met die 10.000 hectare zal toekomen, maar er nog meer zoekt.

Mevrouw de minister, men zegt dat men de komende drie jaar 100 tot 120 hectare bos in de Merodebossen wil kappen, en dat vijftig en tien hectare elders zullen worden bebost. Waar gaan die hectaren bebost worden? Op welk soort grond? Is dat ook in natuurgebieden en bosgebieden?

Er is nog een ander aspect waar ik me zorgen over maak. Ik heb heel veel respect voor heidelandschappen. Ik kom van de zandgrond en heb enige voeling met de heidelandschappen. Ik begrijp dat het heidelandschap eigenlijk wordt gerealiseerd, omdat men in een speciale beschermingszone zit en aan een aantal voorwaarden moet voldoen. Voor die speciale beschermingszone moeten we instandhoudingsdoelstellingen opstellen. Maar ik merk dat men daar niet op wacht en LIFE-

projecten indient, waarin men zelf gaat bepalen wat de normen zijn die we moeten bereiken. Uiteindelijk hebben we ons daar maar bij neer te leggen, want we zullen moeten voldoen aan het LIFE-project. Ik denk dat men op het veld vooruitloopt op de instandhoudingsdoelstellingen die we zelf nog moeten vaststellen. Ik denk dat het heel belangrijk is dat we de tijd en de ruimte krijgen om de socio-economische maatregelen bij de instandhoudingsdoelstellingen, die verplicht zijn volgens Europa, mee te nemen. Ik heb het gevoel dat men door middel van de LIFE-projecten, aangezien ze ingediend kunnen worden zonder enige tussenkomst van de overheid, hierop vooruitloopt.

De voorzitter: De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord.

Mevrouw Rombouts, u opent een zeer interessant debat, maar misschien moeten we dat eens op een ander moment voeren. U hebt gelijk dat we 10.000 hectare bos bij moeten creëren, maar we moeten ook 38.000 hectare natuur bij creëren. Dat is een dubbele doelstelling.

Over de instandhoudingsdoelstellingen hebt u gedeeltelijk een punt. Maar als Vlaamse overheid moeten we dan ook de hand in eigen boezem durven steken. Hoe komt het dat ze er nog niet zijn voor een aantal belangrijke gebieden in Vlaanderen? Omdat er gewoon te weinig mensen zijn die eraan werken. We hebben een achterstand. Ik weet dat men bezig is, maar we moeten een inhaalbeweging maken.

Collega's, het draagvlak moet inderdaad groeien. Ik denk dat het draagvlak langzaamaan groeit in dit project. Het overlegplatform is niet zomaar een ambtelijk orgaan. Het is een orgaan waar, naast de ambtenaren, ook de burgemeesters – die meestal persoonlijk aanwezig zijn – heel actief participeren.

Mijnheer Sintobin, het is niet alleen een verhaal van een overleg met een aantal specialisten. Het gaat ook om het uitdragen van de informatie naar de omgeving. Ik was aanwezig bij een van de hoorzittingen die plaatsvonden in de gemeenten. Daar was zeer veel volk. Het was een zeer goede informatieve vergadering. De reacties van de mensen waren vragen naar meer informatie. De mensen die er waren, waren overtuigd van de zinvolheid van het project. Misschien moet er nog meer gebeuren. Dat is mogelijk.

Mijnheer de voorzitter, om het draagvlak hier in het parlement, bij alle fracties, te vergroten, stel ik voor om een werkbezoek te brengen, om te zien wat er aan de gang is.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Rombouts, ik heb gezegd dat ik de cijfers over de bosindex zal geven die we nu hebben. Er is afgesproken dat eind dit jaar wordt geëvalueerd hoe en waar de compensaties gebeuren. Op dat moment zullen we ook een mooie balans kunnen opmaken. Ik heb er geen probleem mee om die evaluatie hier te bespreken.

Het LIFE-project komt niet uit de lucht vallen. Het is een project waarbij ook onze eigen administratie en de Vlaamse Landmaatschappij partners zijn. Het is niet zo dat het alleen is aangemeld. We zijn er als overheid in meegestapt als partner. We zitten daar ook in een zone waar die omvorming nu eenmaal moet gebeuren. Van daar ook het beheersplan voor het domein en de uitvoeringsdeadline waar we nu aan gebonden zijn.

Uw bezorgdheid over de instandhoudingsdoelstellingen is volkomen terecht. We hebben er ook mankracht voor vrijgemaakt om er op dit ogenblik aan te werken. Ik kan nog geen resultaten beloven, maar er wordt werk van gemaakt.

Uw opmerking over de socio-economische parameters en de gevolgen is evenzeer terecht. Die bezorgdheden worden meegenomen in het hele verhaal.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van mevrouw Joke Schauvliege tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de gewestgrensoverschrijdende aanpak van milieuverontreiniging

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, we weten allemaal dat milieuverontreiniging niet stopt aan administratieve grenzen.

Eind januari was er een incident in Brussel, waar verhoogde kwikconcentraties gemeten werden. Vooral 's nachts heeft men vastgesteld dat er een verhoogde concentratie was. Over de gevolgen voor de volksgezondheid wordt gediscussieerd.

Het hele schouwspel dat we eind januari via de media konden volgen over het opsporen van de bron, over wie wel of niet de opsporing moest verrichten en welke metingen wanneer moesten gebeuren, was niet zo fraai. Er waren een aantal obstakels, omdat verschillende gewesten op elkaar waren aangewezen voor de aanpak van de kwikconcentraties en het opsporen van de vervuilsbrons.

Het is niet de eerste keer dat we met dergelijke gewestgrensoverschrijdende problemen geconfronteerd worden. We hebben dat ook al gehad op de Maas in 2006, met name het incident met cadmium. Er zijn nog tal van voorbeelden te geven.

Mevrouw de minister, ook in deze commissie werd er van gedachten over gewisseld en telkens werd benadrukt dat er werk wordt gemaakt van samenwerkingsvormen en informatiestromen beter op elkaar moeten worden afgestemd.

Deze week nog was er stikstofalarm in Brussel, waarbij er een groot verschil van aanpak was tussen Brussel, Vlaanderen en Wallonië. Ik kan me niet van de indruk ontdoen dat dit de geloofwaardigheid van bepaalde milieumaatregelen aan het ondermijnen is. Bij ons is er geen vuiltje aan de lucht, maar in Brussel moeten plots wel ernstige maatregelen worden genomen.

Ik denk dat dat niet goed is voor het draagvlak. Mensen moeten inzien dat het milieubeleid geloofwaardig is, op elkaar wordt afgestemd en zeker niet stopt aan de grens met Brussel of Wallonië.

Mevrouw de minister, zijn er vastgelegde procedures voor de aanpak van gewestgrensoverschrijdende milieuvervuiling tussen de verschillende gewesten? Wie is nu eigenlijk de coördinator? Ik lees dat de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu daar ook bedenkingen bij heeft.

Was de procedure afdoende voor de aanpak van de kwikverontreiniging die we in Brussel hebben vastgesteld? Er is inderdaad een vervuilsbrons opgespoord, maar dat heeft toch een aantal dagen geduurd.

Worden daar conclusies uit getrokken? Zal men een aantal zaken al dan niet bijsturen, als dat noodzakelijk is?

Hoe verloopt de effectieve samenwerking met de verschillende gewesten? Ik vind het noodzakelijk dat men niet alleen met elkaar praat en afspraken maakt als er incidenten zijn, maar dat men ook ruim op voorhand samenwerkt en afspraken maakt over maatregelen. Ik verwijs daarvoor naar de luchtvervuiling en de stikstofconcentraties die we deze week gekend hebben in Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik moet zeggen dat er al jaren heel wat schort aan de gewestgrensoverschrijdende aanpak van de milieuproblematiek.

Mevrouw Schauvliege, u hebt al een aantal voorbeelden aangehaald, zoals het cadmiumincident op de

Maas. Daar is inderdaad wel een alarmbelpprocedure voor opgesteld, waarvan na enige tijd wel gebleken zal zijn dat het werkt.

Nu deed het milieuprobleem zich in Brussel voor. Mevrouw de minister, u zult zich nog wel herinneren dat ik al verschillende keren de milieuproblematiek van Menen heb aangehaald, waar we dagelijks worden overspoeld met de vuile lucht die gewestgrens- of landgrensoverschrijdend is. Op dat terrein kan nog heel wat werk worden verricht.

Mevrouw de minister, ik kijk uit naar uw antwoord over wat ondertussen op het terrein is gebeurd.

De voorzitter: De heer Delva heeft het woord.

De heer Paul Delva: Mijnheer de voorzitter, ik sluit me graag aan bij de vraag van mevrouw Schauvliege, en wel als ervaringsdeskundige, aangezien mijn woonplaats Brussel is.

Mijn eerder beperkte activiteit in deze commissie heeft onder andere te maken met het feit dat ik in Brussel woon. Maar alles wat te maken heeft met gewestoverschrijdende problemen of vraagstukken ligt me zeer na aan het hart.

We zitten hier met een typisch intergewestelijk vraagstuk met potentieel belangrijke gevolgen voor de volksgezondheid. Vandaar dat ik me graag aansluit bij deze vraag over deze heel onverkwikkelijke affaire.

De heer Patrick Lachaert: Als ik de uiteenzettingen hoor, moet ik die toch enigszins relativeren. Bij mijn weten heeft het maximum vijf dagen geduurd voor de bron gelokaliseerd werd.

Ik bekijk het nu even vanuit mijn ander leven als advocaat. Als men moet dagvaarden in kortgeding en men vraagt verkorting van de termijn, kan men op een dag een maatregel krijgen, op drie dagen een expert en op veertien dagen komt men ter plaatse.

Als men het vanop enige afstand bekijkt, vraag ik me af of het allemaal zo traag was, wat de overheid heeft gedaan.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mevrouw Schauvliege, ik zal het antwoord opdelen in twee delen. Er is een ander systeem voor oppervlaktewaterverontreiniging en voor luchtverontreiniging. Dus ik zal de twee mogelijke calamiteiten afzonderlijk behandelen.

Op 26 april 1994 hebben Frankrijk, Nederland, het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, het Vlaamse Gewest

en het Waalse Gewest, een verdrag inzake bescherming van de Maas ondertekend. De bedoeling was te streven naar een gewaarborgde kwaliteit van de Maas en inspanningen te leveren om verdere verontreiniging te voorkomen, door de huidige toestand te verbeteren en door de bestaande samenwerking te versterken tussen de staten en de gewesten.

Ingevolge dit verdrag werd ten behoeve van de samenwerking tussen de partijen de Internationale Commissie voor de Bescherming van de Maas, afgekort ICM, ingesteld. Een van de veelvoudige taken van deze commissie is het organiseren van de samenwerking tussen de verschillende nationale of regionale waarschuwings- en alarmnetten en het bevorderen van de informatie-uitwisseling om door calamiteiten veroorzaakte verontreiniging te voorkomen en te bestrijden.

Eind 1995 werd een voorlopig Waarschuwings- en Alarmsysteem opgesteld voor een proefperiode van een jaar, waaronder waarschuwingsposten vielen die bij verontreiniging geïnformeerd werden via een standaardformulier, waarna een hele procedure van start gaat.

In januari 1997 ging het Waarschuwings- en Alarmsysteem Maas in zijn definitieve vorm van start met vijf hoofdwaarschuwingsposten die 24 uur per dag bereikbaar zijn, vijf continu werkende meetstations, waarmee een zichtbare of gemeten verslechtering van de kwaliteit van het rivierwater kan worden opgespoord en verschillende continu werkende bemonsteringsapparaten.

De hoofdwaarschuwingspost voor Vlaanderen is AWW, Antwerpse Waterwerken, in Antwerpen. De Vlaamse Milieumaatschappij, de VMM, wordt steeds verwittigd als AWW een melding ontvangt. Een melding gebeurt via fax, met telefonische bevestiging. Telkens een plotselinge verslechtering van de waterkwaliteit het gebruik ervan in gevaar kan brengen en/of een bedreiging kan vormen voor mens, flora, fauna of milieu, wordt een melding verstuurd.

Voor de Schelde is er een gelijkaardig systeem. Daar bestaat een Waarschuwings- en Alarmsysteem van de Internationale Scheldecommissie. Als er een verslechtering van de waterkwaliteit wordt opgemerkt en als men vreest dat een gevaar ontstaat voor het gebruik van het water en/of er een bedreiging is voor mens, fauna, flora of milieu, treedt het waarschuwings-systeem in werking.

Degene die de verontreiniging opmerkt, stelt de bevoegde overheid daarvan in kennis, en vervolgens wordt de betreffende hoofdwaarschuwingspost voor het land of gewest gewaarschuwd. Deze laatste zorgt op zijn beurt voor de doormelding, via de procedure van het WASS, aan de hoofdwaarschuwingsposten van de andere landen of gewesten van het Scheldestroom-

gebied. De hoofdwaarschuwing post voor Vlaanderen is het Rivierinformatiesysteem van Waterwegen & Zeekaanaal, afgekort RIS, te Evergem. De Vlaamse Milieu-maatschappij wordt altijd verwittigd als het RIS een melding ontvangt.

Op dit ogenblik zijn zowel binnen de Schelde- als de Maascommissie werkgroepen actief om de procedures te verbeteren. De eerste keer was dat een theoretisch model, maar telkens een calamiteit zich voordoet, worden de procedures verbeterd. Er is bijvoorbeeld bijzonder veel ervaring opgedaan bij het Maasincident van een paar maanden geleden, waarbij gemerkt is dat de alarmbelprocedure bijzonder goed en vlot heeft gewerkt en de metingen continu zijn doorgegeven. Wat het water betreft, hebben we alarmsystemen die goed werken en opgevolgd worden.

Het is een beetje anders voor de luchtverontreiniging. Om die luchtverontreinigingsproblematiek op te volgen, werd IRCEL opgericht, de Intergewestelijke Cel voor het Leefmilieu. Dat gebeurde als gevolg van het samenwerkingsakkoord tussen het Brusselse, Vlaamse en Waalse gewest inzake het toezicht op emissies in de lucht en op de structurering van de gegevens. Het samenwerkingsakkoord werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad op 24 juni 1994.

Volgens artikel 7 is de IRCEL verantwoordelijk voor “het opvolgen van fases van toenemende vervuiling en het verwittigen van de verantwoordelijke instanties die door de gewesten aangeduid zijn.” Een voorbeeld hiervan is de smogepisodeopvolging door ozon in de zomer en door fijn stof in de winter. Wat ozonsmogopvolging betreft, zijn er duidelijk gedefinieerde Europese drempels waarbij de bevolking ingelicht of gealarmeerd moet worden. Voor fijn stof zijn er geen Europese informatie- of alarmdrempels en hebben de verschillende gewesten elk een actieplan met alarmdrempels gemaakt. Als deze drempels overschreden worden, worden maatregelen genomen, maar elk gewest heeft ook eigen maatregelen. Voor Vlaanderen is dat de snelheidsbeperking, met handhaving, tot 90 kilometer per uur.

De individuele gewesten blijven natuurlijk hun volle bevoegdheid houden om eventuele andere, bijkomende maatregelen gericht op specifieke problemen te nemen. Over kwikvervuiling, zoals die zich enkele weken geleden heeft voorgedaan, zijn er geen specifieke afspraken tussen de gewesten.

Mevrouw Schauvliege, omdat in eerste instantie, na de eerste extreme meting van kwik in het automatische meetstation, het Brusselse gewest, het Brussels Instituut voor Milieubeheer, afgekort BIM, ervan uitging dat de bron zich niet in Brussel, maar misschien in Vlaanderen, en hoogstwaarschijnlijk in Wallonië zou bevinden, werd dit incident door het BIM als een intergewestelijk probleem beschouwd.

Het BIM had de goede reflex om onmiddellijk de IRCEL te verwittigen en heeft gevraagd melding te maken van de hoge kwikconcentraties in het gewest op de IRCEL-website. Dat is perfect verlopen.

De IRCEL heeft onmiddellijk de bevoegde instanties ingelicht in de andere gewesten. In Vlaanderen werden de VMM, de milieu-inspectie en het kabinet van de minister ingelicht. In Wallonië werd de Waalse milieu-politie, de Waalse milieu-administratie en het Waalse kabinet van Leefmilieu ingelicht. Ook de Brusselse milieu-inspectie heeft de nodige acties ondernomen om de gewestelijke milieu-inspecties in de andere gewesten in te lichten. Dat is dus heel snel gegaan.

Strikt genomen waren er geen procedures voorhanden voor die vorm van verontreiniging. Maar door de uitstekende samenwerking tussen de gedetacheerde vertegenwoordigers uit de verschillende gewesten binnen de IRCEL enerzijds, en tussen de IRCEL en de verschillende verantwoordelijke administraties en kabinetten van Leefmilieu in de drie gewesten anderzijds, werd de bron vlug gevonden mede dankzij de deskundige medewerking van de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek, de VITO. Van zodra de melding kwam dat de oorzaak mogelijk in Vlaanderen lag, hebben we de VITO-meetwagen onmiddellijk laten installeren en dan permanent laten rond rijden. Dat heeft geholpen om in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest de bron van verontreiniging op te sporen. De wagen werd gefinetuned om die vorm van verontreiniging te detecteren.

In verband met de pesticidencalamiteit te Ougrée in de zomer van 2007, verliep de communicatie tussen de gewesten en Nederland vlot. Stelselmatig gaf de Vlaamse Milieu-maatschappij de resultaten van de door haar verrichte analyses door aan het Waalse gewest en de Nederlandse overheid. Omgekeerd kreeg de VMM ook frequent informatie vanuit Nederland en Wallonië.

Bij de Vlaamse Milieu-maatschappij en de Direction Générale des Ressources Naturelles et de l'Environnement van de Waalse overheid werden formele contactpersonen aangeduid die tot taak hebben te communiceren over elk hun bekend belangwekkend waterkwaliteitsprobleem met een gewestgrensoverschrijdend karakter. Die contactpersonen communiceren in een goede verstandhouding.

Wanneer de Vlaamse Milieu-maatschappij een ongewone concentratie van een gevaarlijke stof meet in een gewestgrensoverschrijdend oppervlaktewater, wordt dit gemeld aan de Waalse overheid. Het omgekeerde gebeurt evenwel zelden. Feedback op de Vlaamse meldingen is eveneens schaars.

Met het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest is er geen formele afspraak, maar de namen en coördinaten van

de bevoegde ambtenaren zijn via de werking van de werkgroepen van de Internationale Scheldec commissie voldoende bekend bij de Vlaamse ambtenaren zodat een snelle communicatie mogelijk is.

Naar aanleiding van eerdere incidenten is gebleken dat de aanpak van milieu-incidenten waarbij verschillende gewesten en/of de federale overheid en/of onze buurlanden betrokken zijn, kan worden verbeterd. Ik heb eind vorig jaar aan het departement Leefmilieu, Natuur en Energie de opdracht gegeven om een draaiboek voor de aanpak van dergelijke milieu-incidenten op te maken. Ik verwacht dat dit draaiboek nog dit voorjaar beschikbaar zal zijn. Het is duidelijk dat de afspraken met de andere gewestelijke overheden in verband met de aanpak van milieu-incidenten meer geformaliseerd moeten en zullen worden. Het draaiboek van onze diensten zal als leidraad dienen.

Gisteren heb ik naar aanleiding van een eerder gepland overleg met de Brusselse minister Huytebroeck, de aanpak van de potentieel gewestgrensoverschrijdende milieu-incidenten aangekaart. We zijn tot de vaststelling gekomen dat een samenwerkingsprotocol tussen de drie gewesten in deze zaak van groot belang is om dergelijke incidenten in de toekomst te vermijden, en om ze efficiënter en effectiever aan te pakken. Dat is geënt op wat er al bestaat voor waterincidenten. Ik heb dan ook aan mijn kabinet de opdracht gegeven om op korte termijn met de Waalse en Brusselse collega's hierover een voorstel uit te werken.

De voorzitter: Mevrouw Schauvliege heeft het woord.

Mevrouw Joke Schauvliege: Mevrouw de minister, de conclusie is dat er voor de luchtverontreiniging niet echt procedures zijn, tenzij voor smog en fijn stof. Het is goed te horen dat u aan een draaiboek werkt en dat er een samenwerkingsprotocol zal worden afgesloten. U verwijst ook naar de Intergewestelijke Cel voor Leefmilieu, maar daar hoor ik verontrustende berichten dat de afspraken die er zijn gemaakt, niet altijd worden nageleefd door de verschillende gewesten. Misschien is daar nog wat werk aan de winkel.

De voorzitter zegt weliswaar dat de kwikconcentraties in Brussel in 4,5 dagen konden worden opgelost. De conclusie is echter dat er geen procedures zijn. We hebben geluk gehad dat iedereen direct actie heeft ondernomen om de bron op te sporen. We waren afhankelijk van de melding van de hoge kwikconcentraties.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde heeft het woord.

Mevrouw Marleen Van den Eynde: Mevrouw de minister, ik juich uw initiatief toe. Het is echter wel straf dat, als er iets gebeurt in Brussel, iedereen plots in gang schiet, terwijl we in Vlaanderen al jaren zagen om die

problemen aan te pakken in Menen. Ik weet niet hoe vaak we dat hier al hebben aangekaart. De verontreiniging in Menen duurt al jaren en daar wordt niets aan gedaan. Nu het in Brussel gebeurt, wordt er wel iets aan gedaan.

De voorzitter: Dat is een politieke benadering van een milieuprobleem. Kwik heeft geen nationaliteit.

De heer Jan Peumans: We moeten wel een aantal afspraken maken met Wallonië op dat vlak. Ik weet waarover ik praat omdat ik in een grensgemeente woon. Mevrouw Van den Eynde, u moet daar wat genuanceerder over spreken.

De voorzitter: Mevrouw Van den Eynde, ik neem aan dat u graag hebt dat die soep blijft koken.

De heer Daems heeft het woord.

De heer Rudi Daems: Een aantal jaren geleden was er het Marly-incident in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, waarbij een gebouw in brand vloog. Toen is in de schoot van de federale regering beslist om een samenwerkingsprotocol op te starten om gewestgrensoverschrijdende milieu-incidenten aan te pakken. Dat was onder de verantwoordelijkheid van minister Dewael. Is er geen voorbereidend werk gebeurd in 2004? Misschien zijn we de dingen opnieuw aan het uitvinden.

Minister Hilde Crevits: We hebben samenwerkingsprotocollen gesloten tussen de gewesten en de IRCEL. De meldingen gebeuren, maar de afspraken hoe we samenwerken zijn er niet. Het kan best zijn dat er voorbereidend werk bestaat, maar een samenwerkingsprotocol tussen de drie gewesten onderling bestaat niet, toch niet volgens de informatie die ik heb gehaald uit twee vergaderingen. Maar ik neem uw opmerking ter harte, mijnheer Daems.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jef Tavernier tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de verwerking van substraatafval van de glasgroente-teelt

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, wat heeft mijn vraag om uitleg met Valentijn te maken? Dat zal ik uitleggen. Gisteravond was er op het einde van het journaal op Eén een item over rozen. Wellicht hebben sommigen

vandaag bloemen gekocht of gekregen. Die bloemen komen wellicht niet uit de eigen tuin, want het is 14 februari. Het zijn allicht bloemen die gekweekt zijn onder glas of uit Kenia of andere Afrikaanse landen komen.

In het journaal werd nagegaan onder welke omstandigheden die bloemen werden gekweekt. Het ging over de aspecten energieverbruik en pesticidengebruik. Substraatafval is evengoed een aspect. Als het gaat om groenten of bloemen onder glas, is de ondergrond meestal niet aarde, maar een substraat, en meestal is dat steenwol. De bloemen in Vlaanderen en België worden vandaag gekweekt op steenwol. Dat is een substraat dat in ongeveer 90 percent van de 1000 hectare glastuinbouw wordt gebruikt. Het wordt vervaardigd uit basalt bij 1400 graden Celcius.

Na afloop van een bepaald proces moet het afval worden verwerkt. Ramingen in België hebben het over 30.000 tot 40.000 kubieke meter. Daarvan zal 30.000 kubieke meter zeker in Vlaanderen zijn. Ongeveer een derde deel wordt gerecycleerd. Het recyclageproces heeft opnieuw heel veel energie nodig. We hebben dus te maken met een gigantische afvalberg. Dan is de vraag of we de beste beschikbare technologie (BBT) aanwenden, of er voldoende aandacht is voor dit probleem, en of er milieuvriendelijker alternatieven zijn.

In het journaal zei de geïnterviewde tuinbouwer dat er een label zou moeten zijn voor bloemen, en bij uitbreiding ook groenten, die op een zo milieuvriendelijk mogelijke manier worden gekweekt. Dat wil zeggen met zo weinig mogelijk of zonder pesticiden, in omstandigheden waarin heel weinig energie wordt verbruikt en ook op een ondergrond die de beste beschikbare technologie gebruikt.

De voorzitter: Mevrouw Rombouts heeft het woord.

Mevrouw Tinne Rombouts: Mijnheer Tavernier, bij mijn weten is er geen bloementeel op steenwol. Wel op vermiculiet en geëxpandeerde klei, maar bloemen op steenwol kan ik me niet indenken.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Tavernier, naar aanleiding van uw vraag om uitleg heb ik me verdiept in de teelten die op die fameuze steenwol worden gekweekt. Het ziet ernaar uit dat mevrouw Rombouts gelijk heeft. Enkel tomaten, paprika en komkommer worden daarop gekweekt. Bloemen zijn daar niet bij, maar het is wellicht interessant om dat eens te onderzoeken.

Het areaal substraatteelt gebonden glastuinbouw in België bedraagt ruim 1100 hectare. Die bevinden zich bijna volledig in het Vlaamse Gewest. De gebruikte substraten zijn perliet, polyurethaan, steenwol of kokoswol. Het exacte areaal op steenwolsubstraat is niet gekend, maar

een onderbouwde schatting stelt dat 80 tot 90 percent van de teelt van paprika, komkommer en tomaat – de voornaamste gewassen – op steenwolmatten plaatsvindt.

In de sierteelt is nog ongeveer 20 hectare oppervlakte in gebruik met steenwolmatten. Het gaat over kasrozen. Rekening houdend met de berekeningen uit de BBT-studie voor de glastuinbouw, in 2005 uitgevoerd door de Vlaamse Instelling voor de Technologisch Onderzoek, de VITO, en de gemiddelde benodigde hoeveelheid steenwolmatten bij de substraatteelt, wordt de hoeveelheid afval op 40.000 kubieke meter geraamd, waarvan een derde steenwolgranulaat. De rest bestaat uit water, organisch materiaal en folies. De steenwolmatten worden ingezameld en verwerkt. Onbewerkte steenwolmatten worden vernalen en enige tijd op een hoop gegooid om te bezakken, enerzijds om het organische materiaal te composteren, anderzijds om een gewichtsafname te realiseren door het water te laten afvloeien of verdampen. Ook de folie wordt gescheiden.

Na de zeping blijft er zodoende ongeveer een derde van het oorspronkelijke materiaal over: het steenwolgranulaat. Zo komen we aan 13.333 kubieke meter steenwolgranulaat. Het klopt dus niet dat slechts 33 percent van het afval wordt hergebruikt en dat de rest als land filling wordt verwerkt. Dit strookt in elk geval niet met de gegevens van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, de OVAM. Zoals reeds gezegd, bestaat ongeveer een derde van het oorspronkelijke materiaal uit steenwolgranulaat. De voornaamste reductie in volume wordt veroorzaakt door versnippering en scheiding van organisch materiaal en folie. In gewicht is de voornaamste reductie de afscheiding van water. Het steenwolgranulaat wordt voor 10 percent hergebruikt in nieuwe teeltsubstraten. De overige 90 percent wordt gerecycleerd. Er komt dus een bijzonder beperkte hoeveelheid op de stortplaats terecht.

Sinds de jaren tachtig heeft het gebruik van steenwolsubstraten als efficiënt teeltmedium zijn intrede gedaan. De producenten, de kwekers en de verwerkers hebben sindsdien een afvalverwerkingstraject uitgebouwd, onder meer met een certificeringssysteem, dat wordt geflankeerd door de algemene afvalbeleidsprincipes. In de BBT-studie voor de glastuinbouw uit 2005 is de mogelijkheid onderzocht om de hoeveelheid afval te beperken door het gebruik van biodegradeerbare en/of recycleerbare materialen. Maar volgens deze BBT-studie was er nog te weinig concrete informatie of hadden technieken en materialen zich nog niet in de praktijk bewezen. Dit wordt door de betrokken bedrijven, overheden en onderzoekers verder opgevolgd.

Om de hoeveelheid afval en de impact op het milieu te verminderen, wordt het onderzoek naar concrete alternatieven voor steenwol door de overheid opgevolgd. In Nederland en België worden er door verschillende

firma's proeven gedaan met organische substraten en biodegradeerbare plastics. De eerste bevindingen naar opbrengst en milieu- en afvalimpact lijken positief uit te vallen.

Tegelijkertijd is er vanuit OVAM een PRESTI 5-project, een preventiestimulerend project dus, gestart naar de perspectieven voor biologisch afbreekbare clips, beugels en koorden in de teelt van vruchtgroenten onder glas. Dit is in lijn met de aanbevelingen uit de BBT-studie voor de glastuinbouw uit 2005. Als alternatief voor de plastic hulpmiddelen zoals folies, potten, touwen en clips kan gebruik worden gemaakt van materialen op basis van zetmeel uit maïs of aardappelen. Dit onderzoek loopt midden 2008 af. Op dat ogenblik zal het mogelijk zijn om conclusies en beleidsgerichte maatregelen te nemen.

De voorzitter: De heer Tavernier heeft het woord.

De heer Jef Tavernier: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik weet dat rozen maar een zeer beperkt deel zijn. 46 percent van de oppervlakte is voor tomaten. Als we tomaten, sla, komkommer en paprika's samen nemen, komen we aan meer dan 80 percent. Ik zie ook niet iedereen met rozen rondlopen.

Mevrouw de minister, u geeft een aantal specificaties. Er kan uiteraard over volumes worden gediscussieerd. In bepaalde sectoren zal wat meer en in andere wat minder worden gerecycleerd. Het is belangrijk dat er verder onderzoek gebeurt naar de biodegradeerbare en recycleerbare materialen. Die studie is zeer belangrijk. Er moet op het terrein heel wat evolutie komen. Zeker als we een stuk glas- en tuinbouw willen behouden, zal die aan bepaalde criteria moeten voldoen op het vlak van pesticiden, energieverbruik en afval.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer tot mevrouw Hilde Crevits, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur, over de minimumafstanden voor grote pluimveebedrijven in VLAREM (Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning)

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, de aanpassingen aan VLAREM die eind december door de Vlaamse Regering werden goedgekeurd, konden in verschillende sectoren op brede instemming rekenen. Met een heel pak verzuchtingen en praktische problemen werd immers rekening gehouden.

Over het algemeen is VLAREM daardoor een stukje logischer en eenvoudiger geworden. Toch wordt door de landbouwsector betreurd dat ook de regels met betrekking tot de minimumafstanden voor grotere pluimveebedrijven niet werden opgenomen in de aanpassingen. Wat zijn grotere pluimveebedrijven? Als we horen dat 50.000 tot 60.000 dieren nauwelijks voldoende zijn voor een leefbaar familiaal bedrijf, dan weten we dat we de termen grote en kleinere bedrijven met een korteltje zout moeten nemen.

In een recent interview met VILT, het Vlaams Informatiecentrum voor Land- en Tuinbouw, gaf u echter te kennen dat er een bereidheid is om de afstandsregels toch nog eens te herbekijken en eventueel bij te sturen. Mevrouw de minister, zult u de afstandsregels voor grotere nieuwe pluimveebedrijven laten herbekijken? Kunt u hierbij een timing vooropstellen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer de voorzitter, mijnheer De Meyer, ik zal u de concrete regels van titel II van VLAREM, het Vlaams reglement betreffende de milieuvergunning, besparen, maar ik wil wel wijzen op het knelpunt.

Als het aantal waarderingspunten van de inrichtingen voor gevogelte tussen 151 en 200 ligt, vraagt de regel een afstand naar een hindergevoelig gebied van 100 meter vanaf 10.001 stuks, 150 meter vanaf 20.001 stuks, 200 meter vanaf 40.001 stuks en plots 1000 meter vanaf 60.001 stuks. Deze laatste afstand van 1000 meter vanaf 60.001 stuks gevogelte lijkt ook mij een plotse abnormaal zware vergroting van de minimumafstand die misschien niet helemaal in verhouding staat tot de voorgaande gelijkmatige toename van de minimumafstanden volgens de grootte van het bedrijf. Ik heb aan mijn diensten opdracht gegeven om de thans geldende afstandsregels voor pluimveestallen verder te onderzoeken en desgevallend een voorstel tot aanpassing te formuleren.

Ter info kan ik u meedelen dat voor de bedrijven veel groter dan 60.000 stuks gevogelte geen verdergaande bepaling van de afstandsregels noodzakelijk is. Vanaf 85.000 mesthoenders, andere dan legkippen, en vanaf 60.000 legkippen moet er een milieueffectenrapport worden opgemaakt. Een dergelijk milieueffectenrapport verschaft specifieke bijkomende informatie over de milieu-impact van het bedrijf alsook over de te nemen remediërende maatregelen. In het kader van de vergunningsaanvraag moet geoordeeld worden welke afstand noodzakelijk is.

Momenteel loopt er een inspraak- en evaluatieprocedure over de door de Vlaamse Regering op 21 december 2007 principieel goedgekeurde technische actualisering

van de milieuvoorwaarden van titel II van VLAREM. Een aanpassing van de afstandsregels voor grotere pluimveebedrijven kan, indien het vermoeden van onvolkomenheid van de bestaande normen door mijn diensten wordt bevestigd, in het kader van deze procedure worden opgenomen. Als blijkt dat dit niet gegrond is, zal dit uiteraard niet mee worden genomen. Het onderzoek is lopende.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Mevrouw de minister, ik dank u voor uw antwoord en voor uw gedeeltelijk engagement. Ik zeg ‘gedeeltelijk’ omdat u het mee laat afhangen van verdere studie. Ik lees in de gespecialiseerde pers dat in geen enkel ander Europees land de normen op dit vlak zo streng zijn als in Vlaanderen. Ik hoop dat daarmee bij de verdere studie rekening wordt gehouden. Ik verwijs nog even naar uw interview in VILT, waarin u zegt graag bereid te zijn om dit verder te laten onderzoeken. U zult dan ook niet verrast zijn dat als het niet opgelost geraakt, ik u binnen enkele maanden aan deze vraag zal herinneren. Ik hoop dat dit overbodig zal zijn.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer De Meyer, u moet zich geen zorgen maken. Mijn engagement voor onderzoek is totaal en volledig. Ik kan uiteraard vandaag geen resultaat garanderen want anders heeft het weinig zin dat er onderzoek gebeurt. Mijn engagement is dus dubbel: enerzijds om het onderzoek te doen en anderzijds het resultaat te beoordelen.

De heer Jos De Meyer: U hebt begrepen dat mijn verwachting iets verder gaat.

De voorzitter: Het incident is gesloten.
